

2025-06-03

Jämställdhetsmyndigheten

info@jamstalldhetsmyndigheten.se

Diarienummer: ALLM 2025/120

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till s.sof@regeringskansliet.se

Diarienummer S2025/00629

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ PROMEMORIAN JOBBPREMIE – ETT INCITAMENT FÖR ATT ÖKA DRIVKRAFTERNA TILL SJÄLVFÖRSÖRJNING

Sammanfattning

Jämställdhetsmyndigheten avstyrker förslaget. Det finns inte tillräckligt stöd i forskning eller tidigare erfarenheter för att en jobbpremie bidrar till att öka sysselsättningen eller minska biståndsmottagande. Utredningens jämställdhetsanalys är bristfällig och det finns risker för att jobbpremien bidrar till minskad ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män.

Synpunkter enligt utredningens disposition

3.1 En jobbpremie ska öka det ekonomiska utbytet för den som går från försörjningsstöd till arbete

Jämställdhetsmyndigheten avstyrker förslaget. Det finns inte tillräckligt stöd i forskning eller tidigare erfarenheter för att en jobbpremie bidrar till att öka sysselsättningen eller minska biståndsmottagande.

Jobbpremie ges inte till den som samtidigt får försörjningsstöd

Jämställdhetsmyndigheten menar att utformningen förutsätter att försörjningsstödet individualiseras. Rätten till jobbpremie är individuell, till skillnad från ekonomiskt bistånd som provas på hushållsnivå. En individ som har rätt till jobbpremie kan därför gå miste om premien med hänvisning till att hushållet fortfarande är beroende av försörjningsstöd. Det finns också individer som trots att de har en anställning är beroende av kompletterande försörjningsstöd. Att arbeta och ha försörjningsstöd på grund av otillräcklig inkomst är vanligare bland utrikes födda kvinnor och män samt inrikes födda kvinnor.¹ Det innebär att inrikes födda män i högre utsträckning kvalificerar sig för premien vilket bidrar till minskad ekonomisk jämställdhet.

¹ Socialstyrelsen (2024) Försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd 2023, Tabell 5. Antal vuxna biståndsmottagare efter inrikes respektive utrikes födda samt kön och vanligast förekommande försörjningshinder, år 2023

Jobbpremiens storlek

Om premien införs borde den baseras på ett schablonbelopp och inte på individens bruttolön för att bidra till syftet för både kvinnor och män. Kvinnor arbetar i genomsnitt färre timmar än män och har i genomsnitt lägre löner. Detta innebär att de i genomsnitt kommer att få lägre premie även om de uppfyller villkoren. Om drivkrafterna till arbete ska vara lika stora för kvinnor och män bör förslaget beakta osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män, lägre lönenivåer inom yrken där kvinnor är i majoritet samt skillnader i förutsättningar att erbjudas ett heltidsarbete mellan yrken där kvinnor är i majoritet och yrken där män är i majoritet.

3.2 Försäkringskassan prövar och beslutar om jobbpremien efter ansökan

Jämställdhetsmyndigheten avstyrker förslaget. En utformning där den enskilde själv måste söka premien och lämna in underlag riskerar att missgynna individer med sämre språkkunskaper eller digital vana.

6.3 Konsekvenser för jämställdheten

Utredningens jämställdhetsanalys är bristfällig. I den föreslagna utformningen riskerar jobbpremien att minska den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Detta eftersom färre kvinnor än män kommer att kvalificera sig till premien och den genomsnittliga premien för de kvinnor som kvalificerar sig till den kommer att vara lägre än för män. De ekonomiska drivkrafterna att gå från försörjningsstöd till självförsörjning – själva syftet med premien – skulle vara olika för kvinnor och för män.

För Jämställdhetsmyndigheten

Peter Vikström
Avdelningschef

Evelina Johansson
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har enhetscheferna Jens Sandahl och Line Säll deltagit.